

การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป เรื่อง เสาอาซุนข้างขุนแผน
ตอน หลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ในวิชาวรรณคดีไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3



หม่อมหลวง อัจจิมา เทวกุล


004149

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

A CONSTRUCTION OF SLIDE - TAPE PROGRAM ON "KHUN CHANG-KHUN PAN
: THE MARRIAGE OF PLAI KAEW AND NANG PIM" IN THAI LITERATURE
FOR MATHAYOM SUKSA 3



Miss Ajima Devakul

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป เรื่อง เสภาขุนช้าง
ขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ในวิชาวรรณคดีไทย
สำหรับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อนิสิต ม.ล. อัจจิมา ไทวกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ ปัทมาคม

ภาควิชา โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา 2524



บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป
เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ในวิชาวรรณคดีไทย
สำหรับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และหาประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน
90/90

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป เป็นลำดับขั้น
ดังนี้ คือ

1. ศึกษา และวิเคราะห์เนื้อหาบทเรียน เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอน
พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม
2. เลือกชนิด และ เทคนิคของบทเรียนแบบโปรแกรม เพื่อนำมาสร้าง
บทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป
3. ผลิตบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป
4. สร้างแบบทดสอบ และแบบฝึกหัดในบทเรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ที่ตั้งไว้

5. นำบทเรียนที่สร้างขึ้นไปทดลองหาประสิทธิภาพ ตามลำดับขั้น คือ
แบบหนึ่งต่อหนึ่ง แบบกลุ่มเล็ก และแบบภาคสนาม กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)

6. นำผลการทดลองมาแก้ไข และวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน
ตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

ผลการวิจัยปรากฏว่า บทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทปที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ
เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน คือ 92.68/90.31 เมื่อวิเคราะห์ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย
ของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน บทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป เรื่องนี้แล้ว
ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 จึงกล่าวได้ว่า บทเรียนแบบ
โปรแกรมสไลด์เทป เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ใน
วิชาวรรณคดีไทยนี้ ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างแท้จริง

ขอเสนอแนะ:

บทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง จึงสมควร
สนับสนุนให้ผลิตขึ้นใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Construction of Slide - Tape Program on
 "KHUN CHANG - KHUN PAN : The Marriage of
 Plai Kaew And Nang Pim" In Thai Literature
 For Mathayom Suksa 3

Name Ajima Devakul

Thesis Advisor Assistant Professor Sunan Patamachome

Department Audio - Visual Education

Academic Year 1981

ABSTRACT

The purposes of this research were to construct a Slide - Tape Program on "KHUN CHANG - KHUN PAN : The Marriage of Plai Kaew And Nang Pim" In Thai Literature For Mathayom Suksa 3, and to find out its effectiveness according to the 90/90 standard.

Research procedures and activities were carried out in steps as follow:

1. Studying and analysing the content of "KHUN CHANG - KHUN PAN : The Marriage of Plai Kaew And Nang Pim"
2. Selecting the types and techniques of programmed learning for constructing the Slide - Tape Program
3. Producing the Slide - Tape Program
4. Constructing the post - test

5. The Slide - Tape Program was experimented with the students in Mathayom Suksa three of Satit Chulalongkorn University School in three step : (1) one - to - one testing (2) small group testing (3) field testing

6. Trying out and analysing the Slide - Tape Program to find out its effectiveness according to the 90/90 standard

The result of the study showed that the effectiveness of the Slide - Tape Program was the level of 92.68/90.31 . The analysing of the arithmetic means of both pre - test and post - test have indicated a statistically significant difference at the level of .01 . It could be concluded that the students have positively gained their knowledge

Suggestions :

The Slide - Tape Program was an effective material for Thai Language instruction, therefore it should be recommended in the improvement of Thai Language Teaching at the Upper Secondary School Level .

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำอย่างมาก เกี่ยวกับการวิจัย ตั้งแต่เริ่มทำการวิจัยจนกระทั่งสำเร็จลงด้วยดี จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ บัณฑาคม อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำหรับค่านการบันทึกเสียงเทป ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากอาจารย์ สมโภช รอดบุญ แห่งสถานีวิทยุจุฬาฯ รวมทั้งผู้บรรยายประกอบสไลด์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุปรานี พงศ์ติการณ, อาจารย์ องอาจ บุญรักษ์, นิสิตปริญญาโทปีที่ 1 ภาควิชาโสตทัศนศึกษา และบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ซึ่งให้ทุนในการทำวิจัย เป็นเงิน 6000 บาทถ้วน ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือ และการให้กำลังใจ จาก คุณพ่อคุณแม่ และ คุณ กิจจา เกิดผล ซึ่งเป็นผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการทำวิจัยครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณมาในโอกาสนี้

ม.ล. อัจจิมา เทวกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ



บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	13
สมมติฐานของการวิจัย	13
ขอบเขตของการวิจัย	13
เหตุจูงใจในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	15
วิธีดำเนินการวิจัย	15
คำจำกัดความของการวิจัย	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ	23

2. การศึกษาขั้นมูลฐาน

ประวัติของบทเรียนแบบโปรแกรม	28
ความหมายของบทเรียนแบบโปรแกรม	32
ลักษณะของบทเรียนแบบโปรแกรม	33
หลักและทฤษฎีของบทเรียนแบบโปรแกรม	34

การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม	36
- บทเรียนแบบโปรแกรมชนิดเส้นตรง	36
บทเรียนแบบโปรแกรมชนิดสาขา	37
ขั้นตอนในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม	38
การทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนแบบโปรแกรม	40
ข้อดีของบทเรียนแบบโปรแกรม	41
ข้อเสียของบทเรียนแบบโปรแกรม	43
ความหมายของบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป	43
ข้อดีของบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป	45
ข้อเสียของบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป	46
ลำดับขั้นในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป	46
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
การศึกษาเนื้อหาบทเรียน และวิธีการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม	
สไลด์เทป	48
การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	52
การวิเคราะห์แบบทดสอบเป็นรายข้อ	53
การวิเคราะห์หาความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบ	54
กลุ่มตัวอย่างประชากร	54
การดำเนินการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนแบบโปรแกรม	
สไลด์เทป	55
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	56
การตรวจแบบฝึกหัด และ แบบทดสอบ	57
การวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90	57
การวิเคราะห์หาความมีนัยสำคัญของผลการทดลอง	58

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบเป็นรายข้อ	59
ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบ	59
ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน	59
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	66
ผลการวิจัย	68
อภิปรายผลการวิจัย	68
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก ก.	80
ภาคผนวก ข.	136
ภาคผนวก ค.	153
ประวัติผู้เขียน	173

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. ผลการทดลองชั้นกลุ่มเล็ก	61
2. ผลการทดลองภาคสนาม	64
3. การทดสอบความมีนัยสำคัญของผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของ การทดสอบก่อนเรียนบทเรียน และหลังเรียนบทเรียนในการทดลอง ภาคสนาม	65
4. ตารางวิเคราะห์หาค่าระดับความยาก และ อำนาจจำแนกของ ข้อทดสอบในแบบทดสอบ	154
5. ตารางวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการทำแบบทดสอบ ..	156
6. ตารางแสดงคะแนนการทดสอบก่อน และหลังเรียนบทเรียน	160
7. ตารางวิเคราะห์บทเรียนชั้นกลุ่มใหญ่ หน่วยที่ 1	163
8. ตารางวิเคราะห์บทเรียนชั้นกลุ่มใหญ่ หน่วยที่ 2	164
9. ตารางวิเคราะห์บทเรียนชั้นกลุ่มใหญ่ หน่วยที่ 3	165
10. ตารางวิเคราะห์บทเรียนชั้นกลุ่มใหญ่ หน่วยที่ 4	166
11. ตารางแสดงความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียน บทเรียน และ หลังเรียนบทเรียน	167
12. การคำนวณหาความมีนัยสำคัญของแบบทดสอบก่อนเรียน และ หลังเรียนบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป เรื่อง เสภาขุนช้าง ขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิมิ	170